

Dosarul nr.3ra-923/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Dodon)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, G. Dașchevici, V. Clima)

Î N C H E I E R E

28 octombrie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Antoci împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ și obligarea stabilirii pensiei,

împotriva deciziei din 01 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 12 iulie 2019, avocatul Vladimir Kovalii, în interesele lui Nicolae Antoci, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ și obligarea stabilirii pensiei.

În motivarea acțiunii a indicat că Nicolae Antoci a activat în organele afacerilor interne până la 01 martie 2019, obținând calitatea de pensionar MAI cu calculul vechimii în muncă de 23 ani.

În temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 s-au efectuat recalculări în vechimea muncă, introducându-se avantajele pentru perioada activității în Batalionul Serviciului Pază și Escortă și Izolatorul de Detenție Provizorie, astfel vechimea în muncă fiindu-i stabilită la momentul ieșirii la pensie de 24 ani.

Cu actele menționate s-a adresat Casei Teritoriale Asigurări Sociale Ialoveni în vederea recalculării pensiei, însă actele nu i-au fost primite. A formulat cerere prealabilă, iar la 25 iunie 2019 prin decizia privind respingerea cererii și stabilirii pensiei nr. 40/2019/19869 a primit refuz în calcularea cuantumului pensiei.

Consideră refuzul neîntemeiat, nefondat și pasibil de a fi declarat ilegal și anulat din următoarele motive.

Conform normelor conținute în Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544

din 23 iunie 1993 dânsul este în drept să beneficieze de pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne.

Solicită să fie declarată ilegală decizia Casei Teritoriale Asigurări Sociale Ialoveni cu nr. 40/2019/19869 din 25 iunie 2019 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, să fie obligată Casa Națională Asigurări Sociale să efectueze stabilirea, calcularea cuantumului pensiei lui Nicolae Antoci, cu achitarea pensiei începând cu 01 martie 2019 în cuantum de 50% din solda lunară luându-se în considerare certificatul eliberat de către Direcția de Poliție a mun. Chișinău cu nr. 34/20-3793 din 12 martie 2019.

Prin hotărârea din 11 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea înaintată de Nicolae Antoci, a fost anulată decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale (oficiul teritorial Ialoveni) nr. 40/2019/19869 din 12 aprilie 2019 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale din 25 iunie 2019 privind refuzul stabilirii pensiei pentru vechimea în organele afacerilor interne lui Nicolae Antoci.

A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual favorabil în privința reclamantului Nicolae Antoci despre stabilirea pensiei pentru vechime în muncă în mărime de 50% din solda lunară în baza certificatului eliberat de Direcția de Poliție a municipiului Chișinău nr. 34/20-3793 din 12 martie 2019, începând cu data eliberării din serviciu 01 martie 2019.

Manifestând dezacord cu hotărârea instanței de fond, Casa Națională de Asigurări Sociale la 24 februarie 2020 a depus apel nemotivat, iar la 15 aprilie 2020 motivarea apelului, în termenul stabilit de lege, solicitând casarea hotărârii din 11 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei decizii noi.

Prin decizia din 01 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În motivarea deciziei, instanța de apel a reținut că instanța de fond întemeiat a constatat că decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale (oficiul teritorial Ialoveni) nr. 40/2019/19869 din 12 aprilie 2019 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale din 25 iunie 2019 privind refuzul stabilirii pensiei pentru vechimea în organele afacerilor interne lui Nicolae Antoci, sunt ilegale și urmează a fi anulate, așa cum, înscrisurile cauzei denotă cert că, la momentul depunerii cererii de stabilire a pensiei, Antoci Nicolae avea o vechime în muncă de 24 ani 01 luni 01 zile.

Colegiul a reținut că, la data depunerii cererii de stabilire a pensiei de către Antoci Nicolae, legea stabilea că, persoana urmează să aibă o vechime în muncă de 24 ani, vechime în muncă care a fost confirmată de intimatul-reclamant.

Colegiul a respins ca neîntemeiate argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că, perioada de activitate a lui Antoci Nicolae cuprinsă între 06 iulie 2018 – 04 martie 2019, nu poate fi luată în considerare ca perioadă de activitate cu avantaje or, activitatea acestuia în Batalionul Serviciului Pază și Escortă în Izolatorul de Detenție Preventivă nu poate fi raportată la prevederile pct. 8 lit. d) a Hotărârii Guvernului nr. 78/1994 și art. 11 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la sistemul administrației penitenciare nr. 300/2017.

La acest capitol instanța de apel a constatat că Batalionul Special de Escortă și Pază al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, este o instituție care, conform pct. 2.1, 2.2, 2.3 și 2.4 al Regulamentului cu privire la modul de organizare și desfășurare a

serviciului de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate, aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne al RM nr. 5 din 05 ianuarie 2004, se formează de către comisarul comisariatului general, comisarii comisariatelor de poliție și asigură paza persoanelor deținute în izolatorul de detenție provizorie destinat și pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală. Astfel, colaboratorii care efectuează serviciului de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), în prezent au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor economice și Corupției și a sistemului penitenciar.

La 15 iulie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 01 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, iar la 11 august 2020 (data de pe plicul poștal) a depus motivarea recursului, solicitând casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului recurentul a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

A specificat recurentul că conform art.13 din Legea nr.1544/1993, dreptul la pensie îl au militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care la caz, în perioada 01 iulie 2018 – 01 iulie 2019, au o vechime în serviciu de cel puțin 24 ani. Conform art. 2 alin. (1) din Legea nr.1544/1993, militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu.

Calcularea vechimii în muncă a intimatului a avut loc cu înlesniri – două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu pentru perioadele de activitate a fost efectuată în temeiul Ordinului nr.96 din 20.03.2018, emis de către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova. Organul de asigurări sociale a refuzat includerea în calculul vechimii în muncă cu înlesniri perioada de activitate a intimatului de la 06.07.2018 – 04.03.2019, deoarece a fost calculată de către Direcția de poliție mun.Chișinău a IGP al MAI, cu derogare de la prevederile legale.

A menționat că perioada de activitate a lui Nicolae Antoci 06 iulie 2018 – 04 martie 2019 care a fost calculată cu înlesniri, nu poate fi raportată la prevederile pct. 8 lit.d) a Hotărârii Guvernului nr. 78/1994 și art. 11 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la sistemul administrației penitenciare nr. 300/2017. Prin urmare, instanța de apel a ignorat circumstanțele și prevederile legale descrise.

În contextul dat, Casa Națională de Asigurări Sociale a remarcat faptul că, Ordinul nr.96 din 20.03.2018 emis de către Ministerul Afacerilor Interne al RM, nu poate produce efecte juridice deoarece contravine actelor normative în vigoare.

A accentuat că Ordinul nr. 96 din 20 martie 2018 emis de Ministerul Afacerilor Interne în conformitate cu prevederile pct. 7 lit.g) și pct. 8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a

fost emis, or, Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, nu conține prevederile prevăzute în ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20.03.2018 (perioada de activitate în cadrul subdiviziunilor de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestare în izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie). Prin urmare, acest ordin nu are valoare juridică, fiind nul în partea în care vechimea în muncă a intimatului a fost calculat cu înlesniri.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

La caz, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată, în lipsa recurentului, la data de 01 iulie 2020.

Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat la 15 iulie 2020, în termenul stabilit la art. 245 alin. (1) Cod administrativ.

Decizia motivată din 01 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la 13 august 2020 (f.d. 103).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a conformat prevederilor legale și a depus motivarea recursului la 11 august 2020, în termenul prevăzut de art. 245 alin. (2) Cod administrativ.

La 24 august 2020 în adresa intimatului, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fiind recepționat la 26 august 2020, conform avizului de recepție a corespondenței. Referință pe marginea cererii de recurs de către intimat nu a fost depusă.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o

motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale, este inadmisibilă.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh